

«فصلنامه آموزش و ارزشیابی»
سال پنجم - شماره ۲۰ - زمستان ۱۳۹۱
ص. ص. ۴۵-۵۸

رابطه بین سرمایه اجتماعی و انگیزش درونی با پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان دوره متوسطه شهر کرج

دکتر محمد قمری^۱

تاریخ دریافت مقاله: ۱۳۹۰/۰۷/۰۴

تاریخ پذیرش نهایی مقاله: ۱۳۹۰/۱۱/۲۴

چکیده

هدف تحقیق حاضر تعیین رابطه سرمایه اجتماعی و انگیزش درونی با پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان بود. برای انجام تحقیق تعداد ۳۰۷ دانش‌آموز دوره متوسطه به روش نمونه‌گیری خوشه‌ای چند مرحله‌ای انتخاب شدند. سپس پرسشنامه‌های سرمایه اجتماعی و انگیزش درونی بر روی آنها اجرا شد. برای اندازه‌گیری پیشرفت تحصیلی نیز از معدل نمرات آنها استفاده شد. داده‌های جمع‌آوری با استفاده از روش‌های آماری ضریب همبستگی پیرسون، تحلیل رگرسیون گام به گام و آزمون t تحلیل شد. نتیجه تحقیق نشان داد که بین سرمایه اجتماعی و پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان رابطه مثبت و معنی‌دار وجود دارد. بین انگیزش درونی و پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان رابطه مثبت و معنی‌دار وجود دارد. نتایج تحلیل رگرسیون نیز نشان داد که فقط انگیزش درونی قادر به پیش‌بینی پیشرفت تحصیلی است. همچنین نتایج تحقیق نشان داد که میزان سرمایه اجتماعی و انگیزش درونی در بین دانش‌آموزان دختر و پسر متفاوت نیست. اما میزان پیشرفت تحصیلی دختران بیشتر از پسران است. نتایج تحقیق می‌تواند توسط دست اندرکاران امر آموزش و پرورش جهت ارتقای پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان مورد استفاده قرار گیرد.

واژه‌گان کلیدی: سرمایه اجتماعی، انگیزش درونی، پیشرفت تحصیلی

مقدمه

پیشرفت تحصیلی به معنای مقدار یادگیری آموزشی فرد است (سلیمان نژاد و شهرآرای، ۱۳۸۰). در هر نظام تعلیم و تربیت میزان پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان یکی از شاخص‌های موفقیت در فعالیت‌های علمی است. سنجش میزان پیشرفت تحصیلی و عوامل مؤثر بر آن از جمله مسایل عمده‌ای هستند که توجه محققان مختلف را به خود جلب کرده‌اند (غلامی، خداپناهی، رحیمی نژاد و حیدری، ۱۳۸۵). پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان یکی از شاخص‌های مهم در ارزیابی آموزش و پرورش است. تمام کوشش‌ها و کوشش‌های این نظام برای پوشاندن جامه عمل به این امر است. به عبارتی، جامعه و به طور ویژه آموزش و پرورش، نسبت به سرنوشت فرد، رشد و تکامل موفقیت آمیز وی و جایگاه او در جامعه، علاقمند و نگران است و انتظار دارد فرد در جوانب گوناگون اعم از ابعاد شناختی و کسب مهارت و توانایی و نیز در ابعاد شخصیتی، عاطفی و رفتاری، آنچنان که باید، پیشرفت و تعالی یابد (فراهانی، ۱۹۹۴). به نقل از پاییزی و همکاران، ۱۳۸۶ (ص ۲۵). پژوهش انجام گرفته توسط پنتیپ ریچ و دی گروت (۱۹۹۰)، به نقل از شریفی، ۱۳۸۵ (ص ۱۷۵) نشان داده است که پنج عامل زیر می‌تواند بخش مهمی از تغییرات پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان را پیش‌بینی کند: خود توانمندی، ارزش درونی، اضطراب امتحان، راهبردهای یادگیری خود تنظیمی یا خودگردانی. صرف نظر از عوامل مذکور، انگیزه دانش‌آموزان برای پیشرفت تحصیلی یکی از دغدغه‌های معلمان، پژوهشگران، متخصصان تعلیم و تربیت و خانواده‌ها است. بنابراین، یکی از چالش‌های مهم مدارس در قرن بیست و یکم آن است که دانش‌آموزان را در جهت پیشرفت تحصیلی بیشتر و کسب مهارت‌های روزآمد بر انگیزد و توانایی حل مسأله را برای همراه شدن با تحولات سریع عصر حاضر در آنها پرورش دهد (شریفی، ۱۳۸۵).

پژوهش‌های انجام شده حاکی از آن است که پیشرفت تحصیلی از تعامل بین متغیرهای موقعیتی مانند برنامه، روش‌های آموزشی، شرایط عاطفی و فیزیکی محیط تحصیلی، نگرش نسبت به مسایل آموزشی و انگیزه پیشرفت فراگیران تأثیر می‌پذیرد. در این تحقیق رابطه سرمایه اجتماعی و انگیزش درونی با پیشرفت تحصیلی مورد مطالعه قرار می‌گیرد. سرمایه اجتماعی به طور خلاصه به عنوان پیوند اجتماعی یک جامعه تعریف می‌شود (ویکفیلد و پولند، ۲۰۰۵). پوتنام^۱ (۲۰۰۰) سرمایه اجتماعی را به عنوان روابط بین افراد، شبکه اجتماعی، هنجارهای بده بستان اجتماعی و اعتماد موجود در عرصه روابط می‌داند. از نظر پکستون^۲ (۲۰۰۲) سرمایه اجتماعی دارای دو جنبه اساسی است یکی پیوندی عینی بین مردم، شامل گروه‌هایی است که مردم را در زندگی روزانه‌شان به هم پیوند می‌دهد. و دیگری پیوندی ذهنی است که شامل اعتماد و بده بستان‌های اجتماعی بین مردم است. حمایت اجتماعی و مشارکت اجتماعی اشکال

1-Wakefield & Poland

2 -Putnam

3- Paxton

مهم سرمایه اجتماعی هستند که از تبیین کننده‌های مهم شادمانی افراد هستند (ایمانی، ۱۳۸۲). پژوهش چان و رانس^۱ (۲۰۰۶) نشان می‌دهد که سرمایه اجتماعی به عنوان یک متغیر عام‌تر با شادمانی رابطه مثبت دارد. وجود روابط گسترده‌تر بر نحوه ادراک فرد از موقعیت‌های اجتماعی خویش اثر گذاشته و بدین وسیله سلامت جسمانی و روانی فرد را تأمین می‌کند. سرمایه اجتماعی با تعدادی از پیامدهای مثبت از جمله سلامت روانی مرتبط است (ولش و بری^۲، ۲۰۰۹). تحقیق در مورد جنبه‌های مثبت سلامت روانی بر اصطلاحاتی مانند شادمانی، رضایت از زندگی یا کیفیت زندگی تمرکز می‌کند. تحقیقات فزاینده‌ای شاخص‌های طبقه اجتماعی در ملت، ایالت، همسایگی و سطح فردی را با نتایج سلامتی مثبت پیوند داده‌اند. حامیان لنزهای "سرمایه اجتماعی" در کشورهای مختلف همبستگی‌های قوی بین شبکه‌های اجتماعی متنوع و پیامدهای مهم اجتماعی مانند نرخ پایین جرم، بهبود رفاه کودک، سلامت عمومی بهتر، مدیریت حکومتی اثربخش‌تر، کاهش فساد سیاسی، بهبود عملکرد بازار، عملکرد تحصیلی و غیره گزارش کرده‌اند (پوتنام، ۱۹۹۳؛ پوتنام، ۲۰۰۰؛ وولکوک^۳، ۲۰۰۱).

سرمایه اجتماعی با فراهم نمودن حمایت‌های عاطفی و روانی نقش مؤثری در ارتقای سلامت روان افراد دارد (لهسایبی‌زاده و مرادی، ۱۳۸۶). شاخص‌های سرمایه اجتماعی مواردی مانند اعتماد در میان مردم، اعتماد نسبت به مؤسسات، تعاملات اجتماعی شهروندی و مشارکت در انتخابات است (بارتولینی، بلانسنینی و ساراسینو^۴، ۲۰۰۹). تحقیق (گلی و هرسلف^۵، ۲۰۱۰) نشان داده است که شبکه‌های اجتماعی منابع اساسی در پیشگیری از بیماری جسمانی و روانی است. پوتنام (۲۰۰۳) بحث می‌کند که سرمایه اجتماعی اثرات نیرومند، حتی قابل شمارش در جنبه‌های مختلف زندگی مان دارد. هفت اثر قابل شمارش عبارتند از: نرخ پایین جرم (پوتنام، ۲۰۰۰)، افزایش طول عمر (پوتنام، ۲۰۰۰)، پیشرفت تحصیلی بهتر (کلمن^۶، ۱۹۸۸)، بهبود رفاه کودک و نرخ پایین سوء استفاده از کودک (کوتی و هیالی^۷، ۲۰۰۱)، حکومت اثربخش‌تر (پوتنام، ۱۹۹۵). سرمایه اجتماعی همچنین با بسیاری از پیامدهای سلامتی از جمله بیماری‌های خاص مانند بیماری قلبی عروقی (شفلر، براون، سیمی، ایریباران^۸، ۲۰۰۸)، نرخ پایین خودکشی و مرگ‌ومیر (لاچنر، کاواچی، برینان، و بوکا^۹، ۲۰۰۳) مرتبط است. شواهد نشان می‌دهد که نرخ مرگ و میر با کمبود روابط اجتماعی افزایش می‌یابد (والتمر و اسپاهن^{۱۰}، ۲۰۰۹؛ گولدن، کورنی و لاولر^{۱۱}، ۲۰۰۹). تحقیق ماجدی و لهسایبی‌زاده

-
- 1- Chan & Rance
  - 2- Welsh & Berry
  - 3- Woolcock
  - 4- Bartolini, Bilancini & Sarracino
  - 5- Gele & Herselef
  - 6- Coleman
  - 7- Cote & Healy
  - 8- Scheffler, Brown, Syme & Iribarran
  - 9- Lochner, Kawachi, Brennan & Buka
  - 10- Voltmer & Spahn
  - 11- Golden, Conrey & Lawlor

(۱۳۸۵) نشان داد که سطح بالای سرمایه اجتماعی به سطح بالای رضایت از کیفیت زندگی می‌انجامد. ایمان و حسینی (۱۳۸۷) نشان دادند هر اندازه افراد در ساختار اجتماعی موجود دارای سرمایه اجتماعی بالاتری باشند سلامت روانی آنها در وضعیت بهتری قرار خواهد گرفت.

انگیزش درونی افراد نیز به نظر می‌رسد یکی از عوامل مؤثر در پیشرفت تحصیلی باشد. انگیزش درونی، تمایل و برانگیختگی درونی برای انجام فعالیت است بدون اینکه انتظار پاداش بیرونی داشته باشد (سانتراک، ۲۰۰۸). مفهوم انگیزه بیرونی به مشوق‌هایی اشاره می‌کند که از بیرون فرد ناشی می‌شود. برعکس، انگیزه‌های درونی از درون فرد ناشی می‌شود (بارتولینی^۱ و همکاران، ۲۰۰۹). انگیزش درونی را می‌توان به عنوان احساس شایستگی و افتخار در چیزی تعریف کرد (مک کولگ^۲، ۲۰۰۵). در حالیکه انگیزش بیرونی را می‌توان به عنوان عملکرد یک فعالیت به خاطر دست یافتن به برخی نتایج مجزا تعریف کرد (ریان و دسی^۳، ۲۰۰۰). نتایج تحقیق نشان می‌دهد افرادی که به طور درونی برانگیخته می‌شوند، در مقایسه با افرادی که بوسیله دیگران برای انجام فعالیت (انگیزش بیرونی) کنترل می‌شوند علاقه، برانگیختگی، لذت و اطمینان بیشتری دارند که منجر به افزایش عملکرد، خلاقیت، پشتکار، سلامت عمومی، و عزت نفس در میان منابع دیگر می‌شود (ریان و دسی، ۲۰۰۰). ریان و دسی (۲۰۰۲) معتقدند افرادی که برای انجام فعالیت‌هایشان دارای انگیزش درونی هستند دارای ویژگی‌هایی نظیر خود-تعیینی یا خود مختاری در انتخاب نوع فعالیت‌ها دارای سطح بالای چالش همتراز با سطح بالای مهارت‌ها و دارای ارزش‌های خود-شکوفایی هستند.

مطالعات ریان و دسی (۲۰۰۱) و کاسر^۴ (۲۰۰۳) مستند می‌کنند که انگیزه‌های درونی به طور مثبت سلامتی مردم را تحت تأثیر قرار می‌دهد، در حالیکه انگیزه‌های بیرونی اثرات منفی نشان می‌دهند. تحقیقات متعدد نشان می‌دهد که انگیزش و سلامتی به هم مربوطند (برد و دیگران^۵، ۲۰۰۴؛ دسی و دیگران^۶؛ ۲۰۰۱؛ گاگنی و دیگران، ۲۰۰۳؛ رینبوس و دودا^۶؛ ۲۰۰۶) و جهت‌گیری شادمانی، سلامتی را پیش‌بینی می‌کند (پترسون و دیگران، ۲۰۰۵). پژوهش‌هایی که در زمینه نقش عوامل انگیزشی در رفتار خود نظم دهی و عملکرد تحصیلی صورت گرفته نشانگر وجود ارتباط بین انگیزش درونی و اهداف تکلیف محور با رفتارهای خود نظم داده شده کمک طلبی و پیشرفت تحصیلی است (قدم‌پور و سرمد، ۱۳۸۲). تحقیقات مختلف (سلیمان نژاد و شهرآرای، ۱۳۸۰؛ وایت هد، ۲۰۰۳؛ شریفی، ۱۳۸۵؛ امینی، ۱۳۸۵)

- 1- Bartolini
- 2- Mccullagh
- 3- Rian & Deci
- 4- Kasser
- 5- Beard & etal.
- 6- Reinboth & Duda

رابطه راهبردهای یادگیری خودتنظیمی و انگیزش درونی با پیشرفت تحصیلی را نشان داده‌اند. همچنین امیری (۱۳۸۰) تفاوت معنی‌دار در پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان پذیرفته و طرد شده را نشان داده است. سرمایه اجتماعی، منابعی است که شخص از شبکه روابط اجتماعی بدست می‌آورد. در حالیکه، انگیزش درونی از نیازهای روان شناختی، کنجکاوی‌های شخصی و تلاش برای رشد نشأت می‌گیرد. مرور ادبیات تحقیق نشان می‌دهد که تحقیق فراوانی رابطه سرمایه اجتماعی را با بسیاری از متغیرهای دیگر از جمله کاهش جرم، افزایش کیفیت زندگی، شادی و غیره مورد مطالعه قرار داده‌اند. اما تحقیقات کمتری مستقیماً به رابطه سرمایه اجتماعی و پیشرفت تحصیلی پرداخته‌اند. بنابراین، در این تحقیق محقق نه تنها به دنبال کشف رابطه بین این دو متغیر است. بلکه می‌خواهد سهم یک متغیر ارتباطی و یک متغیر درونی را در پیشرفت تحصیلی مشخص سازد. با توجه به این که میزان پیشرفت و افت تحصیلی یکی از ملاک‌های کارایی نظام آموزشی است، کشف و بررسی متغیرهای تأثیر گذار بر عملکرد تحصیلی، به شناخت بهتر و پیش‌بینی متغیرهای مؤثر در مدرسه می‌انجامد (پاییزی و همکاران، ۱۳۸۶). بنابراین هدف کلی تحقیق حاضر تعیین رابطه سرمایه اجتماعی و انگیزش درونی با پیشرفت تحصیلی است.

روش شناسی تحقیق: روش تحقیق حاضر از نوع همبستگی است.

جامعه آماری: جامعه آماری تحقیق حاضر کلیه دانش‌آموزان دبیرستان‌های دولتی شهر کرج در سال تحصیلی ۹۰-۸۹ است.

نمونه و روش نمونه‌گیری: در پژوهش‌هایی از نوع همبستگی، حداقل حجم نمونه ۵۰ نفر برای بیان چگونگی رابطه ضرورت دارد (دلاور، ۱۳۸۱). در اصطلاح رگرسیون یا همبستگی، اگر حجم نمونه خیلی کوچک باشد، نمی‌توان رابطه‌های موجود در جامعه را تشخیص داد و در نتیجه ممکن است به این نتیجه برسیم که متغیرها با هم رابطه ندارند در حالیکه در واقع با هم ارتباط دارند. با وجود این، با نمونه‌های خیلی بزرگ نیز مشکلاتی (اگرچه نه آماری) وجود دارد (مایلز و شولین^۱، ۲۰۰۱، ترجمه کیامنش و کبیری، ۱۳۸۸). لذا، در این تحقیق ۳۰۷ دانش‌آموز به عنوان نمونه به روش نمونه‌گیری خوشه‌ای چند مرحله‌ای انتخاب شدند، تا با کاهش خطا نتایج معتبری بدست آید. از این تعداد ۱۵۲ دانش‌آموز پسر و ۱۵۵ دانش‌آموز دختر بودند.

ابزارهای اندازه‌گیری: الف: پرسشنامه سرمایه اجتماعی

داده‌های مورد نیاز متغیر سرمایه اجتماعی در این پژوهش، از گزارش WVS (پیمایش ارزش‌های جهانی)^۲ در سال ۹۷-۱۹۹۵ که در سطح کلان انجام شده، بدست آمده‌اند. مبارکی (۱۳۸۳) آن را در تحقیق خود بکار برده و برخی سؤال‌ها آن را تغییر داده یا اضافه کرده است. در تحقیق مبارکی (۱۳۸۳)

1- Miles & Shevlin

2- World Values Survey.

پایایی مقیاس‌ها مورد سنجش قرار گرفته شده و گویه‌هایی که موجب کاهش ضریب آلفای مقیاس شده از مقیاس حذف شده‌اند. آلفای کرونباخ توسط مبارکی برای هر یک از خرده مقیاس‌ها به شرح زیر گزارش شده است: مشارکت اجتماعی ۰/۷۷، علاقه فراوان به جامعه ۰/۸۰، اعتماد اجتماعی ۰/۷۷، روابط همسایگی ۰/۸۸، روابط خانوادگی و دوستان ۰/۶۸، خود باوری ۰/۸۱، گرایش نسبت به دیگران ۰/۴۲، کمک یا ایثار به غریبه‌ها ۰/۷۵، کنترل اجتماعی غیررسمی ۰/۶۳، احساس محرومیت نسبی ۰/۸۵. در این تحقیق نمره کلی پرسشنامه مورد استفاده قرار گرفته است.

ب. پرسشنامه انگیزش درونی: برای اندازه‌گیری انگیزش درونی از پرسشنامه انگیزش درونی استفاده شده است. این پرسشنامه توسط مک ایولی^۱ و همکارانش (۱۹۹۱) تهیه شده و توسط محمد مجدیان (۱۳۸۷) در ایران ترجمه و تدوین شده است. پرسشنامه ابزاری برای سنجش چند بُعدی است که در نظر دارد انگیزه درونی فعالیت مربوط به اهداف آزمودنی‌ها را ارزیابی کند. این پرسشنامه، شامل زیر مقیاس‌های علاقه/ لذت، شایستگی درک شده، تلاش/ اهمیت، احساس تنش/ فشار، انتخاب درک شده، ارزش/ سودمندی، برقراری ارتباط است. در این تحقیق از نمره کلی پرسشنامه استفاده شده است. سیو و لوپز^۲ (۲۰۱۰) آلفای کرونباخ را برای کل پرسشنامه ۰/۷۹ و اعتبار آزمون-آزمون مجدد را ۰/۶۶ گزارش کردند.

برای اندازه‌گیری پیشرفت تحصیلی از معدل نمرات دانش‌آموزان استفاده شده است.

روش آماری تجزیه و تحلیل داده‌ها: برای توصیف داده‌ها در تحقیق حاضر از شاخص‌های آمار توصیفی و برای آزمون فرضیه‌ها از ضریب همبستگی پیرسون و تحلیل رگرسیون گام به گام، و آزمون t مستقل استفاده شده است.

یافته‌های تحقیق

جدول ۱: شاخص‌های توصیفی متغیرهای مورد مطالعه در کل آزمودنی‌ها و به تفکیک جنسیت

متغیر	شاخص	جنسیت	فراوانی	حداقل نمره	حداکثر نمره	میانگین	انحراف استاندارد
انگیزش درونی	مذکر	۱۵۲	۱۰۵	۲۵۲	۱۸۵/۰۶	۲۶/۸۴۴	
	مونث	۱۵۵	۱۱۰	۲۴۶	۱۸۵/۳۳	۲۸/۵۰۶	
	کل	۳۰۷	۱۰۵	۲۵۲	۱۸۵/۲۰	۲۷/۷۰	
سرمایه اجتماعی	مذکر	۱۵۲	۱۵۱	۳۳۵	۲۶۴/۱۳	۲۹/۴۷۷	
	مونث	۱۵۵	۱۵۸	۳۵۳	۲۶۰/۵۹	۳۳/۴۴۹	
	کل	۳۰۷	۱۵۸	۳۵۳	۲۶۲	۳۱/۷۳	
پیشرفت تحصیلی	مذکر	۱۵۲	۱۰/۳۳	۱۹/۹۷	۱۵/۸۹۸۲	۲/۱۹۲	
	مونث	۱۵۵	۱۰/۲۳	۱۹/۹۶	۱۶/۸۱۵۷	۲/۲۰۳	
	کل	۳۰۷	۱۰/۲۳	۱۹/۹۷	۱۶/۳۱۶	۲/۲۴۲	

1- McAuley

2- Siu & Lopez

جدول ۱ شاخص‌های توصیفی متغیرهای مورد مطالعه از جمله میانگین و انحراف معیار نمرات آزمودنی‌ها را نشان می‌دهد.

فرضیه اول تحقیق: بین سرمایه اجتماعی و پیشرفت تحصیلی رابطه وجود دارد.

جدول ۲: ضریب همبستگی سرمایه اجتماعی و انگیزش درونی با پیشرفت تحصیلی

متغیرها	سرمایه اجتماعی	انگیزش درونی
پیشرفت تحصیلی	۰/۱۶۳**	۰/۴۵۵**
سطح معنی‌داری	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰

توجه به جدول ۲ نشان می‌دهد که ضریب همبستگی سرمایه اجتماعی و پیشرفت تحصیلی در سطح یک صدم معنی‌دار است. بنابراین فرضیه اول تحقیق تأیید می‌شود و با ۹۹ درصد اطمینان می‌توان نتیجه گرفت که بین سرمایه اجتماعی و پیشرفت تحصیلی رابطه مثبت و معنی‌دار وجود دارد.

فرضیه دوم تحقیق: بین انگیزش درونی و پیشرفت تحصیلی رابطه وجود دارد.

توجه به جدول ۲ نشان می‌دهد که ضریب همبستگی انگیزش درونی و پیشرفت تحصیلی در سطح یک صدم معنی‌دار است. بنابراین فرضیه دوم تحقیق تأیید می‌شود و با ۹۹ درصد اطمینان می‌توان نتیجه گرفت که بین انگیزش درونی و پیشرفت تحصیلی رابطه مثبت و معنی‌دار وجود دارد.

فرضیه سوم تحقیق: سرمایه اجتماعی، انگیزش درونی و پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان دختر و پسر متفاوت است.

جدول ۳: نتایج آزمون t مستقل برای مقایسه متغیرهای مورد مطالعه در بین دانش‌آموزان پسر و دختر

متغیرها	گروه‌ها	تعداد	میانگین	تفاوت میانگین‌ها	خطای استاندارد تفاوت‌ها	درجات آزادی	t	سطح معنی‌داری
انگیزش درونی	پسر	۱۵۲	۱۸۵/۲۵۰۰	-۰/۹۸۲۲۶	۳/۱۶۱۶	۳۰۵	-۰/۳۱۱	۰/۷۵۶
	دختر	۱۵۵	۱۸۶/۲۳۲۳					
سرمایه اجتماعی	پسر	۱۵۲	۲۶۳/۸۰۹	۳/۵۷۶۹	۳/۶۰۰	۳۰۵	۰/۹۹۳	۰/۳۲۱
	دختر	۱۵۵	۲۶۰/۲۳۲۳					
پیشرفت تحصیلی	پسر	۱۵۲	۱۵/۸۹۸۹	-۰/۹۱۷۵۴	۰/۲۵۰	۳۰۵	-۳/۶۵۷	۰/۰۰۰
	دختر	۱۵۵	۱۶/۸۱۵۷					

با توجه به جدول ۳ نشان می‌دهد که تفاوت میانگین نمرات دانش‌آموزان پسر و دختر در متغیر انگیزش درونی (-۰/۹۸۲) همچنین در متغیر سرمایه اجتماعی (۳/۵۷۶) معنی‌دار نیست. بنابراین می‌توان نتیجه گرفت که از نظر انگیزش درونی و سرمایه اجتماعی تفاوت معنی‌داری بین دانش‌آموزان دختر و پسر وجود ندارد. اما تفاوت میانگین نمرات آنها در متغیر پیشرفت تحصیلی (-۰/۹۱۷) معنی‌دار است. با توجه به میانگین نمرات دو گروه می‌توان گفت که دانش‌آموزان دختر از میزان پیشرفت تحصیلی بیشتری برخوردار هستند.

فرضیه چهارم تحقیق: سرمایه اجتماعی و انگیزش درونی، پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان را پیش‌بینی می‌کند.

برای پیش‌بینی پیشرفت تحصیلی از روی متغیرهای سرمایه اجتماعی و انگیزش درونی از تحلیل رگرسیون چند متغیره استفاده شده است که نتایج آن در زیر ارائه می‌شود:

جدول ۴: ضریب همبستگی چند متغیره و مجذور آن در تحلیل رگرسیون

مدل	R	R مجذور	تعدیل شده R مجذور	خطای استاندارد برآورد
۱ الف ۰/۴۵۵	۰/۲۰۷	۰/۲۰۴	۲	

الف: پیش‌بینی کننده‌ها (ثابت): سرمایه اجتماعی، انگیزش درونی

توجه به جدول ۴ نشان می‌دهد که ضریب همبستگی چند متغیره در بین دانش‌آموزان (۰/۴۵۵) و مجذور آن (۰/۲۰۷) است. این مقدار از مجذور ضریب همبستگی نشان می‌دهد که حدود ۲۰ درصد از کل واریانس پیشرفت تحصیلی در بین دانش‌آموزان یک ترکیب خطی از سرمایه اجتماعی و انگیزش درونی به حساب می‌آید.

برای بررسی معنی‌داری مجذور R محاسبه شده از آزمون F (تحلیل واریانس) استفاده شده که نتایج آن در زیر ارائه می‌شود:

جدول ۵: تحلیل واریانس در رگرسیون چند متغیره

منابع تغییرات	مجموع مجزورات	درجات آزادی	میانگین مجزورات	F	سطح معنی‌داری
رگرسیون	۳۱۸/۱۷۳	۲	۱۵۹/۰۸۶		
باقیمانده	۱۲۱۹/۹۷۶	۳۰۴	۴/۰۱۳	۳۹/۶۴۲	الف /۰۰۰
کل	۱۵۳۸/۱۴۹	۳۰۶			

الف: پیش‌بینی کننده‌ها (ثابت): سرمایه اجتماعی، انگیزش درونی متغیر وابسته: پیشرفت تحصیلی

با توجه به جدول ۵ نشان می‌دهد که F محاسبه شده در سطح یک صدم معنی دار است.

جدول ۶: ضرایب بتای استاندارد شده برای ارزیابی سهم هریک از متغیرها

مدل	B	خطای استاندارد	Beta	t	سطح معنی‌داری
سرمایه اجتماعی	۰/۰۰۰	۰/۰۰۴	-۰/۰۱۰	-۰/۱۸۲	/۰۰۰۶
انگیزش درونی	۰/۰۳۷	۰/۰۰۴	۰/۴۵۸	۸/۳۱۹	/۰۰۰۶

در جدول ۶ ضرایب بتای استاندارد شده برای ارزیابی سهم هریک از متغیرها در پیش‌بینی پیشرفت تحصیلی آورده شده است. با توجه به جدول نشان می‌دهد که میزان بتای سرمایه اجتماعی ۰/۰۱۰- است. این مقدار از ضریب بتا از نظر آماری معنی‌دار نیست. بنابراین سرمایه اجتماعی قادر به پیش‌بینی پیشرفت تحصیلی نیست. همچنین توجه به جدول نشان می‌دهد میزان بتای انگیزش درونی ۰/۱۳۷ است که نشان می‌دهد که یک واحد تغییر در انگیزش درونی دانش‌آموزان معادل با ۰/۱۳۷ واحد تغییر در پیشرفت تحصیلی آنان است.

بحث و نتیجه‌گیری

نتیجه تحقیق حاضر بیانگر رابطه بین سرمایه اجتماعی و پیشرفت تحصیلی است. این نتیجه با نتایج تحقیق (پوتنام، ۱۹۹۳؛ پوتنام، ۲۰۰۰؛ وولکوک، ۲۰۰۱) همخوان است که بین سرمایه اجتماعی و عملکرد تحصیلی رابطه مثبت گزارش کردند. تعداد زیادی از تحقیقات در مورد سرمایه اجتماعی نشان می‌دهند که پیوندهای اجتماعی نه تنها سلامت شخصی بلکه سلامت اجتماعی ما رانیز تحت تأثیر قرار می‌دهند (لونهاردت، ۲۰۱۰). مطالعات (هلی ول^۱، ۲۰۰۶؛ برونو و استانکا^۲، ۲۰۰۸، بکچتی^۳ و همکاران، ۲۰۰۸) رابطه مثبت بین سرمایه اجتماعی و شادمانی را گزارش کرده‌اند. نتایج تحقیق گلی و هرسلف (۲۰۱۰) نشان داد کسانی که شخصی را داشتند تا در هنگام پریشانی با او صحبت کنند به احتمال بیشتری سلامتی شان را در مقایسه با کسانی که از چنین شخصی محروم بودند مثبت درجه‌بندی کردند. همچنین کسانی که اعضای فعال در یک سازمان اجتماعی یا بیشتر بودند سلامتی بیشتری گزارش کردند. هلی ول و پوتنام (۲۰۰۴) تشریح کرده‌اند که دامنه وسیع شاخص‌های سرمایه اجتماعی مانند تماس با دوستان و همسایه‌ها، درگیری در جامعه و اعتماد با افزایش رفاه در میان جمعیت‌ها همراه بوده است. همچنین تحقیقات مختلف (گروسی و همکاران، ۱۳۸۷؛ غفاری و اونق، ۱۳۸۵؛ خواجه دادی و همکاران، ۱۳۸۷) رابطه مثبتی بین سرمایه اجتماعی و کیفیت زندگی و سلامتی گزارش کرده‌اند. بنابراین کیفیت زندگی و سلامت فرد می‌تواند با پیامدهای مثبت از جمله پیشرفت تحصیلی نیز همراه باشد. تحقیقات نشان داده است که داریایی کودک از سرمایه اجتماعی خانواده و جامعه احتمال ترک تحصیل را کاهش می‌دهد (سیچر و دیگران، ۱۹۹۴ به نقل از بهزاد، ۱۳۸۱). کلمن (۱۹۹۸ به نقل از شریفیان، ۱۳۸۰) نیز ارتباط سرمایه اجتماعی در خانواده و موفقیت تحصیلی دانش‌آموزان را مورد توجه قرار داده است.

از جمله مؤلفه‌های سرمایه اجتماعی روابط با خانواده است. سرمایه اجتماعی در درون خانواده شامل؛ هنجارها، شبکه‌های اجتماعی و روابط بین والدین و فرزندانشان است که برای فرزندان خصوصاً در دوران جامعه‌پذیری بسیار گرانبها است. این سرمایه اجتماعی از طریق سرمایه‌گذاری در کنش متقابل بین افراد خانواده و با ایجاد فرصت برای کنش‌های بین شخصی و فراوانی و مدت زمان کنش ظاهر می‌شود. خود باوری یعنی ثبات نظر در باره خود خود و ویژگی‌های خود نیز از مؤلفه‌های سرمایه اجتماعی به شمار می‌آید. مشارکت اجتماعی از طریق درگیر شدن، یاری دادن، مسولیت پذیری نیز سرمایه اجتماعی محسوب می‌شود.

پوتنام معتقد است که اعتماد یکی از اجزای اصلی سرمایه اجتماعی است. چرا که اعتماد، همکاری را تسهیل می‌کند و هر چه سطح اعتماد در جامعه‌ای بالاتر باشد احتمال همکاری هم بیشتر خواهد بود و

1- Helliwell

2- Bruni & Stanca

3- Becchetti

خود همکاری نیز اعتماد ایجاد می‌کند. در سرمایه اجتماعی، افراد واجتماعات در قالب ارزش‌ها، هنجارها و پیوندهای اجتماعی که در جریان تعاملات اجتماعی به وجود می‌آید، قابلیت‌های خود را افزایش می‌دهند و در عین به دست آوردن امکان کنترل زندگی خود، از حمایت‌های محیط و اجتماعی که در شبکه‌های ارتباطی آنها به وجود آمده برخوردار می‌شوند (شریفیان، ۱۳۸۰). کسانی که دوستان و افراد مورد اعتماد نزدیک، همسایگان و همکاران حمایت کننده دارند احتمال کمتری دارد که غمگینی، تنهایی، عزت نفس پایین و مشکلات در خصوص غذا خوردن و خوابیدن را تجربه کنند. طبعاً هر چه تعداد منابع حمایتی و میزان کمک‌هایی که به فرد ارایه می‌شود بیشتر باشد و همچنین هر چه ذهن فرد در مورد مساعدت‌های بالقوه روشن‌تر و مطمئن‌تر باشد توانایی وی در سازگاری با مشکلاتش بیشتر خواهد بود.

از جمله نتایج دیگر تحقیق حاضر رابطه مثبت بین انگیزش درونی و پیشرفت تحصیلی است. این نتیجه نیز با نتایج تحقیقات وایت هد (۲۰۰۳) همخوان است نشان داده است که انگیزه درونی، بهتر از انگیزه بیرونی، موفقیت دانش‌آموزان را پیش‌بینی می‌کند. همچنین نتیجه تحقیق حاضر با نتایج تحقیق امینی (۱۳۸۵) همخوان است که نشان داد راهبردهای یادگیری خودتنظیمی با پیشرفت تحصیلی رابطه دارد. و همه مؤلفه‌های یادگیری خودتنظیمی توانایی پیشرفت تحصیلی را داشتند. سلیمان نژاد و شهرآرای (۱۳۸۰) نیز ارتباط منبع کنترل و خود تنظیمی با پیشرفت تحصیلی را نشان دادند که با نتیجه تحقیق حاضر همخوان است.

انگیزه‌های درونی عمدتاً کارایی و تأثیرات عمیقتری در طول زندگی فرد خواهند داشت. به عنوان ذخایری پر انرژی به شمار می‌روند که پایداری بالاتری داشته و عملکرد فرد را در حیطه‌های گسترده‌ای تحت تأثیر قرار می‌دهند. بر این اساس وجود یک انگیزه درونی تأثیرات خود را در جنبه‌های مختلفی از زندگی فرد نمایان می‌سازد، بنابراین از اهمیت و نقش فزاینده‌ای برخوردار است. یک نظریه ضمنی در تعلیم و تربیت این است که انگیزش درونی تعاملی و میان فردی است. بر مبنای آن هرگاه معلم انگیزش درونی نسبت به درس داشته باشد می‌تواند این انگیزش را به دانش‌آموزان خود منتقل کند (عریضی و همکاران، ۱۳۸۶). شاید همچون سایر مباحث روانشناسی دلایل مشخص به عنوان علل به وجود آورنده انگیزه‌های درونی کار چندان ساده و آسانی نباشد. با اینحال ردپای شکل‌گیری انگیزه را نیز طبق روال معمول می‌توان در دوران کودکی جستجو کرد. شیوه‌های تربیتی والدین، الگوهای مناسب دوران کودکی که دارای انگیزه‌های بالای درونی باشند، اطلاع رسانی آموزش و پرورش و...، از عوامل مهم و مؤثر در شکل‌گیری انگیزه‌های درونی هستند. هر چند شکل‌گیری و فعالیت این انگیزه‌ها در تمامی سنین می‌تواند رخ دهد، ولی تأکید خاص بر دوران کودکی وجود دارد. تحقیقات مختلف نشان می‌دهد که شیوه فرزند پروری مبتنی بر دموکراسی بیشترین میزان افراد دارای انگیزه درونی را تربیت می‌کند. از سوی دیگر والدینی که فعالیت‌ها و برنامه‌های خود را بر اساس انگیزه‌های درونی خویش تنظیم می‌نمایند، اغلب دارای فرزندان با انگیزش درونی هستند. جریان آموزش و پرورش نیز می‌تواند سهم عمده‌ای در

شکل‌گیری انگیزه‌های درونی افراد داشته باشد. در صورتی که اجرای برنامه‌های آموزشی تنها مبتنی بر پاداش‌های بیرونی باشد تقویت لازم روی انگیزه‌های درونی صورت نخواهد گرفت. واترمن و همکاران (۲۰۰۸) در پژوهش خود نشان دادند افرادی که از انگیزش درونی بالاتری برخوردارند شادتر هستند و میزان شادی درون‌زاد در آن‌ها بالاتر از میزان شادی لذت جویانه یا بیرونی است. این پژوهشگر معتقد است افرادی که انگیزش درونی آن‌ها قوی‌تر است نسبت به توانایی‌های بالقوه خودشان آگاه‌تر هستند و از انجام فعالیت روزمره‌شان لذت می‌برند، چون نوع فعالیت‌هایشان بر اثر تحریکات درونی و نیازهای روانی آن‌هاست تمایل ذاتی برای درگیری در رفتارهایی که شایستگی‌های شخصی را به چالش کشیده و گسترش می‌دهند و منجر به یادگیری، عملکرد مناسب و رشد شخصی می‌شوند وجود دارد. رفتارهای برانگیخته شده درونی بوسیله فرایندهای درونی مانند لذت، علاقه و رضایت تنظیم می‌شود و کاملاً خود مختار و بدون هماندهای بیرونی است. رفتار فقط به خاطر علاقه شخصی و لذت خودمختار است (دسی و ریان، ۲۰۰۰؛ گاگنی و دسی، ۲۰۰۵).

شایستگی یک انگیزه درونی برای یادگیری است که تا حد زیادی به خودکارآمدی مربوط است. موفقیت در موضوع برای برخی از دانش‌آموزان کافی نیست. برای دانش‌آموزانی که فاقد حس کارآمدی هستند، معلمان نه تنها باید موقعیت‌هایی فراهم کنند که موفقیت رخ دهد بلکه به دانش‌آموزان فرصت دهند تا تکالیف چالش‌آوری را بر عهده بگیرند تا به خودشان ثابت کنند که می‌توانند پیشرفت کنند. حمایت بیرونی، احترام تشویق برای کسب شایستگی دانش‌آموزان مهم هستند. کسب شایستگی به خودی خود عامل برانگیزنده درونی می‌شود. لذا با توجه به نتیجه تحقیق حاضر به دست اندرکاران امر آموزش و پرورش، خانواده‌ها، و کلیه نهادها و سازمان‌هایی که هدفشان ارتقای رشد همه جانبه افراد جامعه است، پیشنهاد می‌شود در جهت تقویت سرمایه اجتماعی و انگیزش درونی دانش‌آموزان و از این طریق ارتقای پیشرفت تحصیلی آنها اقدام نمایند. با توجه به اینکه این تحقیق از طریق پرسشنامه انجام گرفته است محدودیت تحقیقات پرسشنامه‌ای از جمله درجه اعتماد به پاسخ‌های آزمودنی‌ها را دارد.

منابع

- امیری، ش. (۱۳۸۰). بررسی پیشرفت تحصیلی در گروه‌های جامعه سنجی، مجله روانشناسی، ش ۳۴، ۱۵۰-۱۳۹.
- امینی، ز.م. (۱۳۸۵). بررسی راهبردهای یادگیری خودتنظیمی و باورهای انگیزشی با پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان، **اندیشه‌های نوین تربیتی**، ش ۴، ۱۳۶-۱۲۳.
- ایمان، م. ت؛ مرادی، گ. م؛ حسینی رودبارکی، س. (۱۳۸۷). بررسی تطبیقی سرمایه اجتماعی و سلامت روان دانشجویان غیر بومی دانشگاه‌های تهران و شیراز، **فصلنامه رفاه اجتماعی**، ش ۸، ۳۱-۲۰.
- ایمانی، ر. (۱۳۸۲). **بررسی علل و عوامل مؤثر بر دریافت حمایت اجتماعی از شبکه شخصی (روابط فردی)**. تهران: دانشگاه شهید بهشتی، پایان نامه کارشناسی ارشد.
- بهزاد، د. (۱۳۸۱). سرمایه اجتماعی بستری برای ارتقای سلامت روان، **فصلنامه رفاه اجتماعی**، ش ۶، ۵۳-۴۱.

- پاییزی، م؛ شهرآرای، م؛ فرزاد، و.ا.الله؛ صفایی، پ (۱۳۸۶). بررسی اثربخشی آموزش ابراز وجود بر شادکامی و پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان دختر پایه دوم رشته علوم تجربی دبیرستان‌های تهران، **فصلنامه مطالعات روانشناسی**، ش ۴، ۴۳-۲۵.
- خواجهدادی، ا؛ شریفیان ثانی، م؛ شبانی، م؛ کریملو، م (۱۳۸۷). رابطه سرمایه اجتماعی و سلامت مادران، **فصلنامه رفاه اجتماعی**، ش ۸، ۱۰۲-۸۳.
- دلاور، علی (۱۳۸۱). **روش تحقیق در روان‌شناسی و علوم تربیتی**، تهران: نشر ویرایش سلیمان نژاد، ا؛ شهرآرای، م (۱۳۸۰). ارتباط منبع کنترل و خودتنظیمی با پیشرفت تحصیلی، **مجله روانشناسی و علوم تربیتی**، ش ۲، ۱۹۸-۱۷۵.
- شریفی، ح.پ (۱۳۸۵). سنجش انگیزش درونی و بیرونی پیشرفت و نگرش دانش‌آموزان مقاطع مختلف تحصیلی نسبت به مسایل آموزشی و سهم این متغیرها در تبیین پیشرفت تحصیلی آنان، **فصلنامه نوآوری‌های آموزشی**، ش ۱۸، ۲۰۲-۱۷۱.
- شریفیان ثانی، م (۱۳۸۰). سرمایه اجتماعی، مفاهیم اصلی و چارچوب نظری، **فصلنامه رفاه اجتماعی**، ش ۲، ۱۸-۵.
- عریضی، ح. م؛ عابدی، ا؛ تاجی، م (۱۳۸۶). رابطه رفتارهای معلم با سرزندگی و انگیزش درونی دانش‌آموزان دبیرستان‌های شهر اصفهان، **فصلنامه نوآوری‌های آموزشی**، ش ۲۳، ۲۸-۱۳.
- غفاری، غ. ر؛ اوق، ن (۱۳۸۵). سرمایه اجتماعی و کیفیت زندگی، **مجله مطالعات اجتماعی ایران**، ش ۱، ۹۹-۵۹.
- غلامی، ی؛ خدا پناهی، م. ک؛ رحیمی‌نژاد، ع؛ حیدری، م (۱۳۸۵). رابطه انگیزش پیشرفت و خود پنداشت با پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان پایه هشتم در درس علوم بر اساس تحلیل نتایج "نیمز-آر"، **فصلنامه روانشناسان ایرانی**، ش ۷، ۲۱۸-۲۰۷.
- قدم پور، ع.ا.الله؛ سرمدی، ز (۱۳۸۲). نقش باورهای انگیزشی در رفتار کمک طلبی و پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان، **مجله روانشناسی**، ش ۳۴، ۱۲۶-۱۱۲.
- گروسی، س؛ نقوی، ع (۱۳۸۷). سرمایه اجتماعی و کیفیت زندگی در شهر کرمان، **فصلنامه رفاه اجتماعی**، ش ۸، ۸۲-۶۱.
- لهسایی زاده، ع؛ مرادی، گ (۱۳۸۶). رابطه سرمایه اجتماعی و سلامت روان در مهاجران، **فصلنامه رفاه اجتماعی**، ش ۲۶، ۱۸۰-۱۶۰.
- ماجدی، س. م؛ لهسایی‌زاده، ع (۱۳۸۵). بررسی رابطه بین متغیرهای زمینه‌ای سرمایه اجتماعی، رضایت از کیفیت زندگی: مطالعه موردی در روستاهای استان فارس، **فصلنامه روستا و توسعه**، ۹۱-۱۳۴.
- مایلز، ج و شولین، مارک (۲۰۰۱). **رگرسیون و همبستگی کاربردی (ترجمه علیرضا کیامنش و مسعود کبیری)**، ۱۳۸۸، تهران: جهاد دانشگاهی علامه طباطبائی.
- مبارکی، م (۱۳۸۳). **بررسی رابطه بین سرمایه اجتماعی و جرم**، پایان‌نامه کارشناسی‌ارشد پژوهش اجتماعی چاپ نشده، تهران: دانشگاه شهید بهشتی
- مجدیان، محمد (۱۳۸۷). **پرسشنامه انگیزش درونی**، شرکت آزمون یار پویا

- Baard, P. P., Deci, E. L., & Ryan, R. M. (2004). Intrinsic need satisfaction: A motivational basis of performance and well-being in two work settings. *Journal of Applied Social Psychology*, 34, 2045-2068.
- Bartolini, S; Bilancini, E & Sarracino, F. (2009). *Social Capital Predicts Happiness: World-Wide Evidence from Time Series*, <http://www.iariw.org>
- Becchetti, L; Pelloni A; Rossetti, F. (2008). "Happiness and sociability", *Kyklos*, 61 (3), 343-63
- Bruni, L; & Stanca, L. (2008). "Watching alone. Happiness, Relational goods and television", *Journal of Economic Behavior and Organization*, Vol 65, 506-528
- Chan, Y. K., & Rance, P. L. (2006). Network size, social support and happiness in later life: a comparative study of Beijing and Honking. *Journal of happiness studies*, 7, 87-112.
- Coleman, J. (1988). Social capital in the creation of human capital. *American Journal of Sociology*, 94: 95-120
- Cote S, Healy, T. (2001) the Well-being of Nations. *The role of human and social capital. Organization for Economic Co-operation and Development*, Paris.
- Deci, E. L. & Ryan, R. M. (2000). The "What" and "Why" of Goal Pursuits: Human Needs and the Self-Determination of Behavior. *Psychological Inquiry*, Vol. 11, No. 4, 227-268.
- Gagné, M., & Deci, E. L. (2005). Self-determination theory and work motivation. *Journal of Organizational Behavior*, 26, 331-362.
- Gele, A., & Harslod, I. (2010). Types of social capital resources and self-rated health among the Norwegian adult population, *International Journal for Equity in Health*, 9:8 <http://www.equityhealthj.com/content/9/1/8>
- Golden J, Conroy R.M, Lawlor, B. A. (2009). Social support network structure in older people. *Psychological Health Med*, 14(3): 280-90
- Helliwell J. F., Putnam, R.D. (2004). The social context of well-being. *Philosophical Transactions*, Vol 359, N1449, 1435 - 1446
- Kasser T. (2002). *The high price of materialism*, Cambridge, MA, MIT Press
- Lochner, K; Kawachi, I; Kennedy, B. P. (1999). *Social Capital: a Guide to its Measurement. Health & Place* 5, 259-270
- McAuley E, Duncan TE, Wraith S. (1991). Self-efficacy, perceptions of success, and intrinsic motivation for exercise. *Journal of Applied Social Psychology*, 21, 139-155.
- McCullagh, Penny. (2005) *Sport and Exercise Psychology Lecture*. Cal State University East Bay. 10/27. www.abcbodybuilding.com
- Moore, Kenneth. D. (2009). *Effective instructional strategies : from theory to practice*. SAGE Publications, Inc. (2nd. ed.).
- Paxton, p. (2002). social capital and democracy: an interdependent relationship. *American sociological review*. 67, 254-277.
- Peterson, C., Park, N., & Seligman, M. E. P. (2005). Orientations to happiness and life satisfaction: The full life versus the empty life. *Journal of Happiness Studies*, 6, 25-41.
- Putnam, R. D. (1993). *Making Democracy Work: Civic Traditions in Modern Italy*. Princeton NJ: Princeton University Press
- Putnam, R. D. (1995). Bowling alone: America's declining social capital. *Journal of Democracy*, 6(65-78).
- Putnam, R. D. (2000). *Bowling Alone: The Collapse and Revival of America Community*. New York: Simon & Schuster.
- Reinboth, M., & Duda, J. L. (2006). Perceived motivational climate, need satisfaction and indices of well-being in team sports: A longitudinal perspective. *Psychology of Sport and Exercise*, 7(3), 269-286.
- Ryan, R. M., & Deci, E. L. (2002). The paradox of achievement: harder you push, the worse it gets. In J. Aronson (ED.). *Improving academic achievement : contributions of social psychology* (pp: 59 - 85). New York : Academic Press.

- Ryan R. M. and E. L. Deci (2001). On happiness and human potential: a review of research on hedonic and eudemonic well-being, ", *Annual Review of Psychology*, February, Vol. 52: 141-166
- Ryan, R. M. & Deci, E. L. (2000). Self-determination theory and the facilitation of intrinsic motivation. *American Psychologist*, 55, 68-78.
- Santrock ,J.W.(2008).*educational psychology*. America McGraw-hill.
- Scheffler, R. M., Brown, T. T., Syme, L., Kawachi, I., Tolstykh, I., & Iribarren, C. (2008). Community-level social capital and recurrence of acute coronary syndrome. *Social Science & Medicine*, 66(7), 1603-1613.
- Schunk , D. H. (2000). *Learning theories* (3rd. ed.). Upper Saddle River, NJ: Merrill Prentice Hall.
- Siu, K & Lopez,V.(2010). Intrinsic Motivation Inventory: translation and validation in Chinese women with urinary incontinence, *International Journal of Urological Nursing*. Vol4. p39-46.
- Voltmer E, & Spahn C.(2009). Social support and physicians' health. *Z Psychosom Med Psychother*, 55(1):51-69.
- Wakefield SE, Poland B.(2005). Family, friend or foe? Critical reflections on the relevance and role of social capital in health promotion and community development. *Social Science & Medicine* 60(12):2819-2832.
- Waterman, A. S; Schwartz, S. T, & Conti, r. (2008).The implications of two conceptions of happiness (hedonic enjoyment and eudemonia), *happiness studies*, 9, 41-79.
- Welsh, J. A & Berry H. L.(2009). Social capital and mental health and well-being, National Centre for Epidemiology and Population Health, The Australian National University, *Paper presented at the Biennial HILDA Survey Research Conference* 16-17 July 2009
- Whitehead, J. M. (2003). Masculinity, Motivation and Academic Success: *A Paradox. Teacher Development*, Vol 7,287-310.
- <http://www.literacytrust.org.uk/research/readmotivabstracts.htm>
- Woolcock M. (2001). *The place of social capital in understanding social and economic outcomes*. Can J Policy Res (Isuma); 2, 11-17.